

Peetri Kooli õppekava

Peetri Kooli õppekava on kehtestatud „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse „ § 15 lõige 2 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011.a.määrus nr. 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lg 4, Peetri Kooli põhimääruse § 18 alusel.

Sisukord:

Sisukord

1. Üldsätted	3
2. Üldosa.....	4
2.1 Kooli väärtused ja eripära.....	4
2.1.1 Kooli väärtuskasvatuse alusprintsibid	4
2.1 Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid	5
2.2 Üld- ja valdkonnapädevused	6
2.2.1 Üldpädevused.....	6
2.2.2 Õppe- ja kasvatustegevustega taotlevad pädevused	8
2.3 Õppekorraldus.....	10
2.3.1 Tunnijaotusplaan kooliastmeti ja ainevaldkonniti	11
2.4 Läbivad teemade ja lõimingu rakendamine	12
2.5 Liikluskasvatus	13
2.6 Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatavad tegevused.	14
2.6 III kooliastme loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused.....	15
2.7 Õpilase arengu ja õppimise toetamise ning hindamise korraldus	15
2.7.1 Hindamise korraldamine	16
2.7.2 Kokkuvõttev hindamine ja põhikooli lõpetamine	18
2.7.3 Kujundav hindamine.....	19
2.7.4 Täiendav õppetöö ja klassikursuse kordamine	19
2.7.5 Käitumise ja hoolsuse hindamine.....	20
2.8 Haridusliku erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted	21
2.8.1 Andekate õpilaste märkamine, toetamine ja arendamine	22
2.9 Karjääriõppe, sh. karjääriinfo ja nõustamise korraldamine	23
2.10 Õpilaste ja lastevanemate teavitamise kord ja nõustamise korraldus	24
2.11 Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	24
2.12 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	25

1. Üldsätted

Peetri Kooli (edaspidi Kooli) õppekava lähtub Põhikooli riiklikust õppekavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, lastevanemate ja õpilaste soove ning võimalikke ressursse. Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad. Ainekavad on esitatud valdkonniti koondatuna lisadena.

Kooli kooliastmed on:

- 1) I kooliaste – 1.-3.klass;
- 2) II kooliaste – 4.-6.klass;
- 3) III kooliaste – 7.-9.klass.

Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- kooli väärtused ja eripära;
- kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
- õppekorraldus –tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, vaba tunniressursi kasutamine, läbivate teemade ja lõimingu rakendamine, valikainete ja võõrkeelte valik, eesti keelest erinevate võõrkeelte kasutamine õppeaineti, riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused;
- õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sealhulgas õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline;
- III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;
- õpilaste arengu, õppimise toetamise ja hindamise korraldus; hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
- karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;
- õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpetajate koostöö ja planeerimise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse klassiti järgmiselt:

- keel ja kirjandus;
- võõrkeeled;

- matemaatika;
- loodusained;
- sotsiaalsained;
- kunstained;
- tehnoloogia;
- kehaline kasvatus.

2. Üldosa

2.1 Kooli väärtused ja eripära

Kooli alusväärtuseks on õpilased ja õpetajad, kelle koostöö põhineb soovil õppida ja õpetada, loovusel ja ettevõtlikkusel ning positiivsel ja säästval ellusuhtumisel. Koolis peetakse lugu endast ja teistest, ollakse sõbralikud ja avatud. Me arvestame igaühe individuaalsusega, tunneme rõõmu koos tegemisest. Koostöös anname võimaluse julgelt algatada, arukalt tegutseda, vastutada ja hoolida.

Kõik koolitöötajad tuginevad oma käitumises PRÕK-i § 2 lg 1 ja 2 esitatud põhihariduse alusväärtustele ning lähtuvad oma tegevustes lg 3 toodud üldnimilikest ja ühiskondlikest väärtustest (ausus, sallivus, hoolivus, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, austus emakeele ja kultuuri vastu, keskkonna jätkusuutlikkus, kultuuriline mitmekesisus).

Kool on haridusasutus, kus õpetajate, lapsevanemate ja õpilaste koostöös luuakse lastele parem arengukeskkond, mille õpetus lähtub ennekõike lapse eakohasest arengust ning toetab aktiivse ning tervikliku isiksuse kujunemist.

Kool on arenev, traditsioone järgiv, kuid uuendusmeelne. Meie eripära väljendub areneva ja turvalise õpikeskkonnaga kooliks olemises, väärtustame loodust ja ümbritsevat keskkonda, vanemate ja õpetajate enesetäiendamist, koostööd erinevate huvigruppide vahel (koolitöötajad, õpilased, lapsevanemad ja KOV), sõbralike inimsuhteid ja tervislikke eluviise.

2.1.1 Kooli väärtuskasvatuse alusprintsipiid

- Õpilasi suunatakse oma isiklike väärtusi teadvustama, mõtestama ja nende üle arutlema.
- Täiskasvanud koolipere tegeleb oma isiklike väärtuste teadvustamise, mõtestamise ja nende üle arutlemisega; arutelude käigus selgitatakse välja väärtuspõhimõtete ühisosa ning räägitakse läbi erinevused.

- Täiskasvanud koolipere liikmed tunnevad kooli põhiväärtusi ning on neis kokku leppinud.
- Kooli põhiväärtused on sündinud kõikide osapoolte kokkuleppena; põhiväärtused on avalik teave ja neid teadvustatakse (koduleht, sissejuhatavad vestlused jne).
- Iga kooli töötaja teadvustab end väärtuskasvatajana, teab ja järgib teadlikult kooli põhiväärtusi.
- Iga õpetaja tegeleb väärtuskasvatusega nii ainetunnis kui väljaspool seda.
- Klassijuhataja on õpilase tugiisik, kes toetab iga õpilase terviklikku arengut; klassijuhataja soodustab arutelu väärtuste avaldumise ja järgimise üle.
- Iga õpilane on oma arengu eestvedaja, vastutab enda tegude tagajärgede eest ning omab oma osa kooli väärtusruumi kujunemisel.
- Õpilased osalevad õpilasorganisatsioonide kaudu kooli väärtusarenduses.
- Kooli õppekava ja arengukava kajastavad kooli põhiväärtusi.
- Kooli olulised dokumendid kannavad endas väärtuskasvatuse ideed.
- Väärtuskasvatusega tegeletakse kõikides õppeainetes.
- Koolikultuur on vastavuses õppekava üldosa alusväärtustega; koolikeskkond toetab kooli põhiväärtustest lähtuvat käitumist; kooli üritused on kantud kooli põhiväärtustest.
- Koolis tehakse pidevat tööd sallivuse kasvatamisel, isiksuste erinevusi käsitletakse väärtusena ja rõhutatakse, et erinevused võimaldavad inimestel üksteist täiendada.
- Kooli väärtusruumiga sobimatule käitumisele reageeritakse kohe ja eksinule antakse võimalus seda korrigeerida, koolikogukond ei luba kiusamist ega mistahes vägivalda.
- Õpilastele on koolielus loodud võimalused teha valikuid ja vastutada nende valikute eest.
- Igaühe eneseväärtustamise-, turvalisuse-, kuulumise-, ja autonoomia-vajadusega arvestatakse.
- Igaühel on õigus eksida, oma vigadest õppida, andeks paluda ja andeks saada.
- Igaühel on õigus väljendada oma arvamust, saada ära kuulatud ja vajadusel leida toetust.
- Õpilastele ja lapsevanematele antakse nende väärtushoiakute kohta pidevalt tagasisidet ja hinnanguid (märkamine, kiitus, tunnustus) ning sellele järgneb analüüs ja refleksioon.
- Lapsevanematele antakse nende laste väärtushoiakute ja käitumise kohta teavet ning neid tunnustatakse oma laste kasvatamise ja toetamise eest.
- Koolielus avalduvate väärtuste üle reflekteeritakse õpilastega pidevalt ja sellest lähtuvalt seatakse sihte isiksuste ja terve kooli arendamiseks.

2.1 Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid

Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise

mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Koolil on nii hariv kui ka kasvataj ülesanne. Kool aitab kaasa õpilase kasvamisele loovaks, mitmekülgseks isiksuseks, kes suudab toime tulla muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas.

Kool aitab õpilasel selgusele jõuda oma huvides ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgmisel haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Kooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollides perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

Kool toetab õpilase väärtushoiakute kujunemist ja loob eelduse eneseteadliku ning salliva isiksuse arenemisele. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ning vastutab oma tegude tagajärgede eest.

Kool õpetab hoidma loodust, elama ja tegutsema keskkonda ning loodusressursse säästvalt.

Kool väärtustab tervislikke eluviise, soodustades õpilase füüsilist arengut toetavaid tegevusi.

2.2 Üld- ja valdkonnapädevused

Õppe- ja kasvatusprotsessi kaudu loob kool tingimused üld-, valdkonna ja õppeainepädevuste saavutamiseks. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

2.2.1 Üldpädevused

Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülelised pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, samuti tunni- ja koolivälises tegevuses, ning nende kujunemist suunatakse kooli ning õpetajate ja lastevanemate ühistöös.

Üldpädevused on:

- **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste

inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegsete kultuurisündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust, teadvustada oma väärtushinnanguid;

- **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
- **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
- **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
- **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
- **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;
- **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse

kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud lahtikirjutatult ainevaldkondade kavades. Kooli õppekavas on järgmised ainevaldkonnad: keel ja kirjandus; võõrkeeled; matemaatika; loodusained; sotsiaalsained; kunstained; tehnoloogia; kehaline kasvatus.

2.2.2 Õppe- ja kasvatustegevustega taotlevad pädevused

Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitatud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- käitub loodust hoidvalt;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlike olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;

- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

2.3 Õppekorraldus

Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel lähtub kool kehtivatest seadustest, õpilase vajadustest, huvigruppide ootustest ning õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest. Kooli õppe- ja kasvatustöö korraldus on reglementeeritud Peetri Kooli põhimääruses ja kodukorras.

Õppeaasta pikkuse, õpilaste nädalakoormuse ja tunnijaotusplaani koostamisel võetakse aluseks "Põhikooli ja gümnaasiumiseaduses" ja "Põhikooli riiklikus õppekavas" sätestatud nõuded. Kooli õppetöö toimub ühes vahetuses, päevases õppesvormis. Koolis on liitklassid.

Õppeaasta jaguneb: õppeaasta, õppeveerand, õppenädal, õppepäev, õppetund.

2.3.1 Tunnijaotusplaan kooliastmeti ja ainevaldkonniti

Põhikool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus.

	1.kl	2.kl	3.kl	I KA	4.kl	5.kl	6.kl	II KA	7.kl	8.kl	9.kl	III KA
Eesti keel	6	7	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6
Kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
A-võõrkeel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9
B-võõrkeel							3	3	3	3	3	9
Matemaatika	3	3	4	10	4	5	4	13	4	4	5	13
Loodusõpetus	1	1	2*	4	2	2	3	7	2			2
Geograafia									1	2	2	5
Bioloogia									1	2	2	5
Keemia										2	2	4
Füüsika										2	2	4
Ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
Inimeseõpetus	1	1		2		1	1	2	1	1		2
Ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
Kunst	1	1	1	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3
Tööõpetus	2	2	2	4,5								
Käsit. kod.tehnol.					2*	2	2	6	2	2	1	5
Kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
Informaatika	1	1	1	3	1	1	1	3	1	1		2
Maks.koormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

*vaba tunniressurssi arvelt

Valikainete valimise põhimõtted

- valikainete valiku teeb kool, kooskõlastades valikainete loendi kooli hoolekoguga;
- valikainete valikul on määravaks kvalifitseeritud spetsialisti olemasolu;
- valikainete sisuline pool peab täiendama õpilase väärtus- ja sotsiaalpädevusi ning toetama aineõpet;
- õpilase nädalakoormus ei tohi ületada lubatud õppetundide arvu nädalas;
- valitud õppeaine ainekava tuleb läbida täies mahus.

2.4 Läbivad teemad ja lõimingu rakendamine

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- **õppekeskkonna korralduses** – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- **aineõppes** – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoollisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- **valikainete valikul** – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- **läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös** – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- korraldades võimaluse korral koostöös Kareda Vallavalitsuse, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad:

- **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid. Võõrkeeles rakendatakse põhiteemade kaudu, erinevate õppeainete kaasabil, kus selgitatakse elukutseid ja elukestvate õppele iseloomulikke tunnuseid (inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, loodusained, emakeel);
- **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele. Rakendatakse võõrkeeles põhiteemade kaudu, huvitegevuse käigus koos projektipõhiste ettevõtmistega;
- **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele. Rakendatakse läbivalt sotsiaalainete õpetamisel, Ettevõtlikkust

propageerivad ained on ka töö- ja tehnoloogiaõpetus, matemaatika, loodusained. Kooli huvitegevuses osalemine, koolikodukorra nõuete jälgimine, ürituste algatamine nii klassi kui kooliastme tasandil ja neis osalemine. Õpilased osalevad õpilasesinduse töös.

- **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Läbiva teema õpetamine toimub sageli peale koolitunde huvitegevuses. Õppekäikudes osalemine, tutvumine kodukoha kultuuriväärtustega.
- **teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi. Läbivat teemat toetab põhiliselt ainevaldkond „Emakeel ja kirjandus“, teemat käsitletakse ka ainevaldkondades „Võõrkeeled“, „Matemaatika“, „Loodusained“, „Tehnoloogia“, „Sotsiaalsained“ ja „Kunstiained“.
- **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. Rakendatakse lõimingu põhiainetes, peamiselt informaatikas, tehnoloogia- ja tööõpetuses.
- **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimaline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Rakendatakse läbivalt läbi kehalise kasvatus ja inimeseõpetuse. Koolis korraldatakse liikluskasvatust.
- **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Väärtuskasvatus rakendamise põhimõtted on esitatud kooli arengukavas.

2.5 Liikluskasvatus

Kooli ülesanne on vastavalt “Liiklusseadusele” viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt Vabariigi Valitsuse 27.10.2011 määrusele nr 136 “Laste liikluskasvatuse kord”. Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse integreerituna ainetundides. Koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis. III klassis viiakse läbi jalgratturiõpe.

2.6 Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatavad tegevused.

Koolis on õpilase individuaalse arengu tagamiseks loodud õppekava täitmist toetavad õppe-huviringid. Tegutseb koor, muusika-, kunsti-, näiteringid.

Lapsevanemad ja vilistlased on kaasatud kooli õppetegevusse: tundide ja ürituste läbiviimise, loovtööde juhendamise ning karjääriplaneerimise alastes tegevustesse.

Kooli arengukavast, põhieesmärkidest, traditsioonidest, spordi- ja huvitegevusest lähtuvalt kavandab kool ülekooolilisi ja koolidevahelisi projekte. Ülekooolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust. Kavandatud ülekoooliline tegevus on sätestatud kooli üldtööplaanis. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks kasutatakse üldjuhul aega, mida võimaldab kooli päevakava. Need planeeritakse õppeveerandi viimasele nädalale, kui kooli üldtööplaanis ei ole muud ajalist täpsustust. Ülekooolilised ja koolidevahelised projektid toetavad õpilaste väärtus-, sotsiaalsete, suhtlus- ja ettevõtlikkuspädevuste omandamist. Projekte võivad algatada ka õpilasesindus ja kooli hoolekogu.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- osaleb kogu koolipere;
- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.

2.6 III kooliastme loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused

Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Loovtööks ei ole üldjuhul ainekavas ettenähtud töö. Loovtöö liigid võivad olla uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline töö. Loovtööd võib teha õpilane nii individuaalselt kui ka rühmas.

Loovtöö sooritatakse üldjuhul 8.klassis ning üldise korralduse koordineerijaks on 8. klassijuhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine. Hiljemalt õppeaasta esimese veerandi lõpuks valib õpilane loovtöö teema ning juhendaja, teavitades sellest klassijuhatajat. Loovtööde juhendajateks võivad olla temaatikaga seotud aineõpetajad, ainete lõimumise puhul õpetajad või vastava kvalifikatsiooniga inimesed väljapoolt kooli. Töö ülesehitus on näiteks järgmine: tiitelleht, sisukord, sissejuhatus, töö käigu kirjeldus, kokkuvõte, sh enesehinnang tööle, kasutatud kirjandus, juhendaja hinnang. Töö vormistamisel lähtutakse loovtöö juhendis esitatud nõuete põhjal.

Hinnang antakse:

- **töö sisule:** töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust; muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust.
- **loovtöö protsessile:** õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust;
- **loovtöö vormistamisele:** teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine; viitamine.
- **loovtöö esitlemisele:** esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt, kuulajatega.

Loovtöö säilitatakse kooli raamatukogus või elektrooniliselt andmebaasis.

2.7 Õpilase arengu ja õppimise toetamise ning hindamise korraldus

Kool lähtub põhimõtetest, et

- kvaliteetne põhiharidus on kättesaadav kõigile isikutele sõltumata nende sotsiaalsest või majanduslikust taustast või hariduslikest erivajadustest. õpilaste liikumisel ühelt kooliastmelt või haridustasemelt teisele ei ole takistusi;

- oma tegevuse korraldamisel lähtub kool piirkonna eripärast, õpilaste vajadustest ja huvidest, vanemate ettepanekutest.

Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas ja huviringides korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust.

Õpilase vanema ja direktori või direktori poolt volitatud pedagoogi kokkuleppel arvestab kool õppekavavälisest õppimisest koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Õppeveerandi jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks õppeveerandi algul.

2.7.1 Hindamise korraldamine

Hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.

Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

Õpitulemuste hindamine jaguneb: kujundav hindamine ehk tagasiside ja kokkuvõttev hindamine. Ainealaseid oskusi hinnatakse õppetöö käigus või õppeteema lõppedes.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse numbriliste hinnetega viieballi süsteemis:

- hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

- hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

Kirjalike tööde hindamine:

90- 100 % punktide arvust hindele “5”

75- 89 % punktide arvust hindele “4”

50- 74 % punktide arvust hindele “3”

20- 49 % punktide arvust hindele “2”

0- 19 % punktide arvust hindele “1”

Õpilastel, kel on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse seal sätestatud erisustega. Põhikooli 1. ja 2. klassis (I õppeveerandil) kasutatakse õppeaasta jooksul kirjalikku sõnalist hinnangut.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või maha kirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist esitust või selle tulemust hinnata hindega “nõrk”.

Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtted, hindamise sageduse ja aja teeb aineõpetaja õpilastele teatavaks iga veerandi alguses. Õpetaja täidab e-kooli vastavas tabelis ja oma töökavas veerandi jooksul toimuvad kontrolltööd, testid ettekanded jt. hinnatavad tegevused. Õpilasi ja vanemaid teavitatakse hinnetest ja hinnangutest üldjuhul e-kooli kaudu, vajadusel kaks korda õppeveerandi jooksul hinnete lehe kaudu.

Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.

2.7.2 Kokkuvõttev hindamine ja põhikooli lõpetamine

Kokkuvõttev hindamine on õppeaine hinnete koondumine veerandi- ja aastahinneteks. Veerandihinne pannakse välja õppeperioodi lõpul antud õppeperioodi jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud veerandihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

Õppeainetes, mida õpitakse ühe nädalatunniga, pannakse poolaastahinded välja 2. ja 4. õppeperioodi lõpus.

Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta 4 korda õppeaastas. Veerandihinnete kõrval kajastuvad e-kooli ainepäevikutes ka vastava aineõpetaja lisatud hoolsuse ja käitumise hinne, mille alusel klassijuhataja esitab kirjaliku tagasiside vanemale, mis kantakse klassitunnistusele.

Kui õpilane on pikemat aega koolist puudunud ja ei ole nõutavaid ülesandeid täitnud, siis veerandihinnet erandjuhul välja ei panda. Õpilasel antakse võimalus neid ülesandeid täita õppeperioodi lõpuni.

Õpilastele, kelle veerandihinne on “puudulik” või “nõrk” peavad osalema selle õppeaine konsultatsioonides järgneval õppeperioodil. Vajadusel koostatakse õpilasele individuaalne õppekava ja rakendatakse õpiabi, et aidata omandada nõutavad teadmised ning oskused.

Aastahinded pannakse välja õppeperioodi, 9. klassis enne lõpueksameid. Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu.

2.7.3 Kujundav hindamine

Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Õpimapp sobib arenguestluse alusmaterjaliks.

Arenguestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärasest ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (teadmised ja oskused, käitumine, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon). Arenguestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja õpitulemuste kohta ning seada uued eesmärgid. Oluline arenguestluse osa on õpilase enesehindamine.

2.7.4 Täiendav õppetöö ja klassikursuse kordamine

Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks jäetakse õpilane õppenõukogu otsusega täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu 10 õppepäeva jooksul. Õppepäeva pikkus on kuni 5 õppetundi. Õppenõukogu otsustab täiendavale õppetööle jätmise enne õppeperioodi lõppu. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Selle raames täidab õpilane õpetaja vahetult juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne "puudulik" või "nõrk". Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne „puudulik” või „nõrk”, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

Sätetatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas.

Täiendavale õppetööle jäetud õpilaste üleviimine järgmisse klassi otsustatakse hiljemalt 30. augustiks.

2.7.5 Käitumise ja hoolsuse hindamine

Põhikooli õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse igal õppeveerandil. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega. Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse e-kooli klassipäevikusse, klassitunnistusele ja õpilasraamatusse.

Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

Käitumist hinnatakse viiepallisüsteemis:

- käitumishindega “eeskujulik” õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt;
- käitumishindega “hea” õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid;
- käitumishindega “rahuldav” õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ja suunamist;
- käitumishindega “mitterahuldav” õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate nõudmistele ning kellele kooli kodukorras reguleeritud mõjutuste rakendamine ei ole andnud tulemusi.

Hoolsust hinnatakse viiepallisüsteemis:

- hoolsushindega “eeskujulik“ õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlük, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni;
- hoolsushindega “hea” õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib oma võimete kohaselt;
- hoolsushindega “rahuldav” õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt;
- hoolsushindega “mitterahuldav” õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded.

Haridusliku erivajadusega õpilase hoolsuse hindamise põhimõtted sätestatakse individuaalse õppekava käitumise tugikavas.

2.8 Haridusliku erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid jms) või taotletavates õpitulemustes.

Hariduslike erivajadustega õpilaste tööd koordineerib koolis HEV koordinaator, kes koondab vajadusel ühte kooli tugispetsialistid: eripedagoog-logopeedi, sotsiaalpedagoogi, psühholoogi, õpiabi õpetajad. HEV koordinaator toetab ja juhendab õpetajaid hariduslike erivajaduste väljaselgitamisel ning teeb ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

Õpilase hariduslike erivajaduste väljaselgitamiseks viiakse koolis läbi pedagoogilist hindamist, õpilase käitumise vaatlust ning logopeedilisi uuringuid. Saadud teave koondatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile. Vajadusel soovitatakse lapsevanemale õpilase psühholoogilist hindamist või meditsiinilisi uuringuid väljaspool kooli.

2.8.1 Andekate õpilaste märkamine, toetamine ja arendamine

Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest koolisisestel, maakondlikel või üleriigilistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel. Andekate õpilaste märkamine ja nende arengu soodustamine on üks olulisemaid õpetaja professionaalsuse mõõdupuid. Eelkõige on õpetaja huvitatud ja valmis andekust märkama. Õpetajale teejuhiks andekuse avastamisel ja määratlemisel on:

- teadmised andekuse definitsioonide, mudelite ja teooriatega;
- teadmised müütidest ja väärarusaamadest andekate laste puhul.

Andekate laste märkamine algab nende jälgimisest.

Andekal lapsel on mõni nendest omadustest:

- Kiire õppija.
- Hea abstraktne mõtleja.
- Omab väga head mälu.
- On tundlik ja emotsionaalne.
- On arenenud õiglustundega.
- Püüab tegemistes täiuslikkuse poole.
- Eelistab täiskasvanute seltskonda.
- On sotsiaalselt küpsemad
- On hea huumorimeelega.
- On laialdaste huvidega.
- Õpib varakult lugema.
- On arenenud kujutlusvõimega.
- Väga loov ja loominguline.
- Iseseisev ja protestimeelne.
- Esineb huvi vaimse tegevuse vastu.

Loovuse avaldumise olulised omadused:

- Avatus uutele ideedele ja kogemustele.
- Seiklusvaim.
- Ego tugevus.
- Positiivne enesehinnang ja eneseteadvustami
- Ebatavaliste lahenduste eelistamine.
- Ebaselguse talumine.
- Võime riske arvestada ja taluda.
- Huvi pinget pakkuvate ülesannete lahendamise vastu.
- Andekuse rakendamine, motiveerimine ja toetamine:

- Õpilaste motiveerimiseks õpetaja :

Lähtub õpilase tugevatest külgedest ja huvist.

Laseb teha valikuid, osaleda reeglite kehtestamises.

Tunnustab õpilase jõupingutusi.

Orienteerub eelkõige protsessile, mitte tulemusele.

Aitab seada ka väikesi eesmärke.

Ei kaota kannatust.

Püüab mõista õpilase tundeid, on avatud.

Loob õhustiku, mis annab kindlustunde, eduelamuse.

Andekate laste arengu efektiivne toetamine õppe- kasvatustegevuses:

- Õpe kiirendatud tempos (vältida rutiinset kordamist)
- Individuaalne õppekava mõnes aines või mingil perioodil.
- Õpe tasemegrupis. Lisaülesanded, uurimistööd.
- Esitluste-esinemise võimaldamine koolis ja väljaspool kooli
- Õpe aine-ja huviringides.
- Osalemine konkurssidel, aineolümpiaadidel
- Kaasamine kooli ühistegevuste ettevalmistamisel ja läbiviimisel

Andekate laste toetamine koostöös lapsevanemaga:

- Klassi ühistegevused (teemaõhtud, väljasõidud, matkad jm).
- Arenguveestluste kaudu lapse andekuse arendamise võimaluste leidmine
- Lastevanemate nõustamine

2.9 Karjääriõppe, sh. karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

Karjääriõppe eesmärgiks on aidata õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust.

Koolis korraldatakse karjäärinõustamine III kooliastme õpilastele, et kujundada valmisolekut tööturul parema rakenduse saavutamiseks ja iseseisva otsustusvõime arendamiseks.

8. ja 9. klassis korraldab klassijuhataja koostöös kooli karjäärikoordinaatoriga ja Järvamaa Rajaleidja keskuse spetsialistidega erinevaid nõustamis- ja infotunde õpilastele. 8. ja 9. klassis korraldab klassijuhataja erinevaid õppeasutusi tutvustavaid infotunde ning õppekäike õppeasutustesse ja ettevõtetesse.

Koolis viiakse KENK-i töötajate poolt läbi 7.-9. klassi õpilastele oskuste ja huvide arenguestlustus.

Kooli 8.klassi õpilased osalevad Järvamaa Kutsehariduskeskuse poolt korraldatud eelkutseõppes. Tunnivälise tegevuse käigus toimuvad projektipäevad koolis, õppekäigud ja kutsepäevad ettevõtetes.

2.10 Õpilaste ja lastevanemate teavitamise kord ja nõustamise korraldus

Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitletavates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks iga õppeperioodi algul. Kool teavitab õpilasi ning lapsevanemaid õppe ja kasvatuse korraldusest vahetu suhtlemise teel, e-kooli ja kooli kodulehe kaudu.

Kooli ja kodu koostöö koordineerimiseks kutsub direktor üks kord aastas kokku lastevanemate üldkoosoleku. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

2.11 Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetaja planeerib oma tööd lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli õppekavast. Õppe- ja kasvatustöö aluseks on kooli üldtööplaan.

Vastavalt vajadusele koondutakse töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevuse või mõne muu hetkel päevakorras oleva õppe- ja kasvatustöö teemaga.

Õppetegevuse planeerimise, seire ja õpetamise sisu läbimõelduse eesmärgil koostab õpetaja ainekava järgi töökava, mis on kooskõlas kooli õppekavaga ning vastab tunnijaotusplaanile. Töökava koostamisel arvestab õpetaja kooli ja klassi eripära.

Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö tunnis. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse. Töökava koostatakse õppeaasta või poolaastate kalenderplaanina.

Kohustuslikud andmed õpetaja töökavas on:

- 1) õppeaine;
- 2) õpetatav klass;
- 3) õppetöö maht;
- 4) õppetöö eesmärgid, pädevused, saavutatavad tulemused ja hindamise põhimõtted.

Õpetaja töökava sisaldab:

- 1) õppenädala;
- 2) teemasid/alateemasid;
- 3) kasutatavat õppevara (sh.IKT);
- 4) kasutatavat meetodikat;
- 5) ainete vahelist lõimingut
- 6) läbivate teemade käsitlemist
- 7) õppetulemuste kontrollimise aega ja viisi;

2.12 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi ning koolitöötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse.

Kooli õppekava kinnitab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Vajalikud muudatused õppekavas viiakse sisse iga õppeaasta alguseks.